

16) לעיל לב' טז (ג' יריה טו:); 17) מניח ט. מנח' טו. ע"ש; 18) ושמח פא. ע"ש; 19) מריס מט: ע"ש; 20) סוטה ג: ע"ש; 21) מרשות חסר א' כתיב; 22) והחייג, טו וידבר, 1) ובפ' ויקהל פסוק ל"א כתיב בתבונה בלא וי' אכן דע צפ' כי משא ל"א פסוק ג' כתיב ואמלא אותו רוח אלהים בתבונה ובתבונה וזדעת ויבן יתכן להיות כמובן הכא ואמלא אותו וגו' והוא קרא מוקדם; 23) נפ' כי חלוס יש בו שום ממשות אבל מה שהוא רחוק שפואל אס אין בו ממשות פרוך בערך טוטה; 24) מריס ט.

הגהות הב"ח

16) רש"י ד"ה ה"ג הא דמעין בה הא דלא מעין בה הסי': 17) ד"ה ראה וכו' ראה משמע (היה נצלק) מתלמי' ואיך הבן את לבבך: 18) ד"ה ענייניהם לפספיה (דיו) וי"ב ס"א ד"י לו: 19) ד"ה ענייניהם וכו' ל"א טיבותיה מבטלתו. כ"ג ס"א דלא מתקיים עליו כולל:

לעזי רש"י

ורד"ל"ש. קריקנות.

מוסף רש"י

ומעין בה. מפנה שמשפס שקסמו על ידי הארכמו (יע"י לבב). טוף בא לירי אבב לב. טוף שלשה נעשית ומתלמ' מותל' ממוטת' מטט ויהא טכא לב, כשאלס מפנה ואין מלווה פלה (שם). דתחלת. לטון חילו ומעיה לשמיה. כמו חילוי ומעיה (שם). קיר טטוי. המוקל לפול על בני אלס (תהלים טז ד) ועבר תמיו, מוכי עומתו שאומר כלום לאו לו ישעית לו נג, ומתוך כך הוא נצחק (ד"ה טז). וערוך תפלה. טוף על תפלתו ששאל שמעת ומתלמך לכוין לכו (שם). ומסר דין על חבירו לשמים. כמו (בבליס טו) קטפו ה' בני וינק, אומרים כלום לאוי שעשע מצרו על דיו (ד"ה טז). שלחנו של אדם מכפר עליו. הכנסת אורחך (תנ"ה טז). לעונן פירסא לאורחיס (מנחות צג) ובמש"ק: לעונן. תחתיות. פיג"ש (שבת פא). ולולבי גפנים. אומן פילוני הגלגן גנפן וקרינ ודילי"ש (שם). שקנה בו חבירו. אסד ואסרסית נמי קאי (שם). מטרותיות. סרית נכית (ב"מ טז). שמא בצל אל היות וירעת. כי נוטל אל סוף לי הקצ"ה, וכן עשה המשכן תחלה ואחר כך עשה כלים (שמות לז כב).

רבינו הגנאל

המאריך בתפילתו ומעין בה בא לירי כאב לב, שנאמר תוחלת ממושכה מחלה לב. ומפריקין התם במאריך ומעין (יחא דאמן)ינן המאריך (דמפישן) ברחמי. המאריך על שלחנו. בזמן שבת המקדש קיים מזבח מכפר, עכשיו שלחן מכפר שמשאכיל עניים. פירוש המאריך בבית הכסא, לא דתלי נפשיה טובא, דמי דתלי נפשיה טובא בבית הכסא בא לירי תחתיות, אלא בדיקש נפשיה (בבלי) שעתא ושעתא. פירוש דימנ[...]. הנאמן ו[...].

שלן[שה דברים] מקצרו[ן] מניין ושנותיו של אדם מי שנותנין לו[ן] כוס לברך [ואינו מברך ומין] שנותנין לו[ן] ספר [תורה לקרות ואינן] קורא והמנהיג עצמו [ברבנות], אפילו בעיניה אבל בפרהסיא [כר[בן] גמליאל שריה נהג נשואתו כרב[בן] שפיר דמי. אמר רב שלשה צריכין רחמים, פרנס טוב שנה טוב חלום טוב כול'. אמר ר' יוחנן שלשה הקב"ה מכרוז עליהן שובע [רעב ופרנס כול'. אין מעמידין פרנס על [הצבור] אלא אם נמליכין בציבור, שנאמר ריאמרי י אל משה ראה קראתי בשם בצלאל וגו'. אין הקב"ה נותן חכמה אלא לחכמים שנאמר יהיב חכמתא לחכימיך, וכתיב ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. כל חלם ולא טווח. פירוש כל חלום שחולם אדם שלן בתענית ושלא יתקיים]. וכן כל חלום דלא איפשר ... ממלקות.

הרואה פרק תשיעי ברכות

מעין צה. אומר בלבו שמיעשה נקשמו לפי שהתפלל בכונה: **לאב לב**. שאין נקשמו נעשית: **סוחלס**. לשון תפלה כמו ויחל משה (שמות לב): **מוזינין עונוסיו**. שעל ידיהן מפשפשים למעלה בנעשיו לומר בנטח זה בזכותיו נראה מה הס: **קיר נטוי**. מקום סכנה: **מוסר דין**. בנטח הוא בזכותיו שחזרו יהיה נענש על ידו: **ה"ג הא דמעין** 6) **הא דלא מעין**: **לונצי גפנים**. וידילי"ש בלע"ז: **מוריגי צהמה**. כל צער שבצהמה שאינו חלק שאינו יושב אלא על צרכיו שמתוך כך נקצו נפתחין יותר מדאי: **הכי גרסינן הא דמאריך וסלי הא דמאריך ולא סלי**: **למגדלי חוירים ומלוי צריצים**. שכן מרובה בלא טורח ושמחים בחלקם לכן פניהם להוצים: **הימנוסא**. לשון שבעה כלומר בצאמנה שמהין אסורות לי: **ואצרכס מצרכיך**. והמנרך צרכס המון מצרך לבעל הבית: **יוסף מס קודס לאחיו**. דכתיב וימת יוסף וכל אחיו למעט (שמות ב): **לריסים רחמים**. לריסים לנפש רחמים שיצאו לפי שהם צדו של הקצ"ה ואין להם רשות לנצ' אלא צרשותו: **ראה קראסי צסס**. ראה משמע 6) ה"ש בלצן מן עיניך צדכר: **לך אמור לו לנצאל עשה משקן ארון וכליס**. שכן הס סדורים צפרשת כי משא ראה קראתי צסס וגו' את אהל מועד ואת הארון לעדות וכל הפפרשה ומשה אמר לו עשה ארון וכליס כגון שלחן ומנורה ואחר כך משכן דס"ל לר"י שססדר שהס סדורים צויקמו לי תרומה אמר לו: **אוסיוס שנצבראו צהן שמים וארץ**. על ידי צירופן ובספר יצירה מני להו: **כל חלוס וללא טווח**. כל חלומות יראה אלס ומתלמ' מותל' ממוטת' מטט שרי צבענית שאינו טוב. טוות לשון תענית כמו וצת טוות האמור צדקיוס (דניאל ו): **דלא מפפר**. שלא פפרוהו: **כאגריסא דלא מקריא**. לא טוב ולא רע הוא סכל החלומות והלכין אחר הפפרון: **עדיף מחלמא ענא**. שצינא את האלס לדי טצוזה: **עליצוסיס מספייס**. דיו 10) ועצבונו. מה שאינו לירידי. שאני מאור עייניס: **צדיחוסיס מפכחא ליה**. 7) מצטליה: **מנגרא**. ממלקות. קשה לגוף האלס יותר ממלקות לפי שדואג ממנו: **זס חלוס רע**. מיראתו ישוז ויכנע: וההיא

אהרן הכהן

6) כל המאריך בתפלתו ומעין בה סוף בא לירי כאב לב שנאמר ותוחלת ממושכה מחלה לב 7)וא"ר יצחק שלשה דברים מזכירים עונותיו של אדם ואלו הן קיר נטוי ועיון תפלה ומוסר דין על חבירו לשמים הא לא קשיא 8)הא דמעין בה הא דלא מעין בה והיכי עביד דמפיש ברחמי

והמאריך על שלחנו דלמא אתי עניא ויהיב ליה דכתיב 2 המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' 3) פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו והמאריך בבית הכסא מעליותא הוא 7)והתניא עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות האוכל עלי קנים ועלי גפנים ולולבי גפנים ומוריגי בהמה ושדרו של דג ודג מליח שאינו מבושל כל צדכו והשזותה שמרי יין והמקנה בסיד ובחרסית והמקנה בצרור שקנה בו חבירו וי"א אף התולה עצמו בבית הכסא יותר מדאי לא קשיא הא דמאריך ותלי הא דמאריך ולא תלי כי הא דאמרה ליה ההיא מטרותיותא לר' יהודה בר' אלעאי 8)פנך דומים למגדלי חוירים ולמלוי ברבית אמר לה הימנותא לדידי תרווייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא איכא מאושפזיא לבי מדרשא דכי אזילנא בדיקנא נפשאי בכלוחו. ואמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא 2)כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב 3)כי הוא חיך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב 4)ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות 10)דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות: ואמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלוס טוב מלך טוב דכתיב 5)פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב 6)תמיד עיני ה' אלהיך בה 10)מראשית השנה ועד אחרית שנה חלוס טוב דכתיב 7)ותחלימני 10)ו(תחיני): אמר רבי יוחנן שלשה דברים מכריו עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב 8)כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב 9)וקראתי אל הדרג והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב 10)ו(יאמר) ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו' אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמליכים בצבור שנא' 11)ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה

לך אמור לו לבצלאל עשה לי מושכן ארון וכלים ויהיב ליה דכתיב 2 המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' 3) פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו והמאריך בבית הכסא מעליותא הוא 7)והתניא עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות האוכל עלי קנים ועלי גפנים ולולבי גפנים ומוריגי בהמה ושדרו של דג ודג מליח שאינו מבושל כל צדכו והשזותה שמרי יין והמקנה בסיד ובחרסית והמקנה בצרור שקנה בו חבירו וי"א אף התולה עצמו בבית הכסא יותר מדאי לא קשיא הא דמאריך ותלי הא דמאריך ולא תלי כי הא דאמרה ליה ההיא מטרותיותא לר' יהודה בר' אלעאי 8)פנך דומים למגדלי חוירים ולמלוי ברבית אמר לה הימנותא לדידי תרווייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא איכא מאושפזיא לבי מדרשא דכי אזילנא בדיקנא נפשאי בכלוחו. ואמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא 2)כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב 3)כי הוא חיך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב 4)ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות 10)דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות: ואמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלוס טוב מלך טוב דכתיב 5)פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב 6)תמיד עיני ה' אלהיך בה 10)מראשית השנה ועד אחרית שנה חלוס טוב דכתיב 7)ותחלימני 10)ו(תחיני): אמר רבי יוחנן שלשה דברים מכריו עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב 8)כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב 9)וקראתי אל הדרג והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב 10)ו(יאמר) ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו' אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמליכים בצבור שנא' 11)ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי מושכן ארון וכלים ויהיב ליה דכתיב 2 המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' 3) פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו והמאריך בבית הכסא מעליותא הוא 7)והתניא עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות האוכל עלי קנים ועלי גפנים ולולבי גפנים ומוריגי בהמה ושדרו של דג ודג מליח שאינו מבושל כל צדכו והשזותה שמרי יין והמקנה בסיד ובחרסית והמקנה בצרור שקנה בו חבירו וי"א אף התולה עצמו בבית הכסא יותר מדאי לא קשיא הא דמאריך ותלי הא דמאריך ולא תלי כי הא דאמרה ליה ההיא מטרותיותא לר' יהודה בר' אלעאי 8)פנך דומים למגדלי חוירים ולמלוי ברבית אמר לה הימנותא לדידי תרווייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא איכא מאושפזיא לבי מדרשא דכי אזילנא בדיקנא נפשאי בכלוחו. ואמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא 2)כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב 3)כי הוא חיך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב 4)ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות 10)דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות: ואמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלוס טוב מלך טוב דכתיב 5)פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב 6)תמיד עיני ה' אלהיך בה 10)מראשית השנה ועד אחרית שנה חלוס טוב דכתיב 7)ותחלימני 10)ו(תחיני): אמר רבי יוחנן שלשה דברים מכריו עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב 8)כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב 9)וקראתי אל הדרג והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב 10)ו(יאמר) ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו' אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמליכים בצבור שנא' 11)ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי מושכן ארון וכלים ויהיב ליה דכתיב 2 המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' 3) פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו והמאריך בבית הכסא מעליותא הוא 7)והתניא עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות האוכל עלי קנים ועלי גפנים ולולבי גפנים ומוריגי בהמה ושדרו של דג ודג מליח שאינו מבושל כל צדכו והשזותה שמרי יין והמקנה בסיד ובחרסית והמקנה בצרור שקנה בו חבירו וי"א אף התולה עצמו בבית הכסא יותר מדאי לא קשיא הא דמאריך ותלי הא דמאריך ולא תלי כי הא דאמרה ליה ההיא מטרותיותא לר' יהודה בר' אלעאי 8)פנך דומים למגדלי חוירים ולמלוי ברבית אמר לה הימנותא לדידי תרווייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא איכא מאושפזיא לבי מדרשא דכי אזילנא בדיקנא נפשאי בכלוחו. ואמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא 2)כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב 3)כי הוא חיך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב 4)ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות 10)דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות: ואמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלוס טוב מלך טוב דכתיב 5)פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב 6)תמיד עיני ה' אלהיך בה 10)מראשית השנה ועד אחרית שנה חלוס טוב דכתיב 7)ותחלימני 10)ו(תחיני): אמר רבי יוחנן שלשה דברים מכריו עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב 8)כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב 9)וקראתי אל הדרג והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב 10)ו(יאמר) ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו' אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמליכים בצבור שנא' 11)ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי מושכן ארון וכלים ויהיב ליה דכתיב 2 המזבח עץ שלש אמות גבוה וכתיב וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' 3) פתח במזבח וסיים בשלחן ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו והמאריך בבית הכסא מעליותא הוא 7)והתניא עשרה דברים מביאין את האדם לידי תחתניות האוכל עלי קנים ועלי גפנים ולולבי גפנים ומוריגי בהמה ושדרו של דג ודג מליח שאינו מבושל כל צדכו והשזותה שמרי יין והמקנה בסיד ובחרסית והמקנה בצרור שקנה בו חבירו וי"א אף התולה עצמו בבית הכסא יותר מדאי לא קשיא הא דמאריך ותלי הא דמאריך ולא תלי כי הא דאמרה ליה ההיא מטרותיותא לר' יהודה בר' אלעאי 8)פנך דומים למגדלי חוירים ולמלוי ברבית אמר לה הימנותא לדידי תרווייהו אסירן אלא עשרים וארבעה בית הכסא איכא מאושפזיא לבי מדרשא דכי אזילנא בדיקנא נפשאי בכלוחו. ואמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא 2)כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב 3)כי הוא חיך ואורך ימך כוס של ברכה לברך ואינו מברך דכתיב 4)ואברכה מברכך והמנהיג עצמו ברבנות 10)דא"ר חמא בר חנינא מפני מה מת יוסף קודם לאחיו מפני שהנהיג עצמו ברבנות: ואמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלוס טוב מלך טוב דכתיב 5)פלגי מים לב מלך ביד ה' שנה טובה דכתיב 6)תמיד עיני ה' אלהיך בה 10)מראשית השנה ועד אחרית שנה חלוס טוב דכתיב 7)ותחלימני 10)ו(תחיני): אמר רבי יוחנן שלשה דברים מכריו עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב 8)כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב 9)וקראתי אל הדרג והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב 10)ו(יאמר) ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל וגו' אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמליכים בצבור שנא' 11)ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה

נה.

זו א' טושי"ע אר"ח סימן נח סעף ה':
יה ב' טושי"ע אר"ח ס"ה ר"ה סעף ג':

עין משפט ור מוצה

זו א' טושי"ע אר"ח סימן נח סעף ה':
יה ב' טושי"ע אר"ח ס"ה ר"ה סעף ג':

תורה אור השלם

- תוחלת ממשכה מקלה לב ועץ חיים תאנה באה: משלי יג יב
- המזבח עץ שלוש אמות גבה וארכו שתיים אמות ומקצעותיו לו וארכו וקירתי עץ וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי: יחזקאל מא כב
- לאהבה את יי אלהיך לשמע בקולו ולדבקה בו פי הוא חיך וארך ימיו גבה וארכו שתיים אמות לשבת על האדמה אשר ליצבע יי לאהבהך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם: דברים ל כ
- ואברכה מברכך ומקלך אחר וגברוך בך כל משפחת האדמה: בראשית יב ג
- פלגי מים לב מלך ביד יי על כל אשר תחפץ יטוב: משלי כא א
- ארץ אשר יי אלהיך דרש אתה תמיד ועני יי: יחזקאל פה מרשית השנה ועד אחרית שנה:

- דברים יב א
- אדני עליכם יחיו לכל בן דתי רחמי ותחלימני ותחנני: ישעיהו לו טז
- ואלישע דבר אל האשה אשר תהיה את בנה לאמר קומי ולכי את ביתך וגורי כאשר תגורי כי קרא יי לרעב וגם אל אל הארץ שבע שנים: מלכים ב ח א
- והושעתי אתכם מכל טאוותיכם וקראתי אל הדרג והרביתי אותו ולא אמן עליכם רעב: יחזקאל לו כט
- ודבר יי אל משה לאמר: ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למשה ויהיה:
- שמות לב א-ב
- ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יי בשם בצלאל בן אורי בן חור למשה ויהיה:

- שמות לה ל
- ומלא אותו רוח אלהים בחכמה ובדעה ויבדע ויכלל מלאכה: שמות לה לא
- יי בחכמה יסד ארץ בזמן שמיים בחכמה: משלי ג יט
- בדעתו תהומות נבקעו ושקקים ירפפו טל: משלי ג כ
- והוא מהשנא עקנא ותניא מעדשה מלכין ומתקיים מלכין יתב חכמתא לחכימיך ומנדעא לידעי ביה: דיאל ב כא
- ואני דנה נתתי אתו את אהליבא בן אחיסטקן למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשיל את כל אשר צייתי: שמות לא ו
- ידעתי פי כל אשר יעשה האלהים הוא יתקף לעולם עליו אין להוסיף ומנוח אין לרעי והאלהים עשה שיקרא מלאכה: קהלת ג יד
- תביא אשר אתו חלום יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת מה לתבן את דבר נאם יי: ירמיהו ככ כח
- ותקלם עוד חלום אתו ויספר אתו לאחיו ויאמר הדב חלמתי חלום עוד והנה השמתי ויתרתי ואחד עשר בוכבים משתחווים בראשית לו ט

- תביא אשר אתו חלום יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת מה לתבן את דבר נאם יי: ירמיהו ככ כח
- ותקלם עוד חלום אתו ויספר אתו לאחיו ויאמר הדב חלמתי חלום עוד והנה השמתי ויתרתי ואחד עשר בוכבים משתחווים בראשית לו ט

שלן[שה דברים] מקצרו[ן] מניין ושנותיו של אדם מי שנותנין לו[ן] כוס לברך [ואינו מברך ומין] שנותנין לו[ן] ספר [תורה לקרות ואינן] קורא והמנהיג עצמו [ברבנות], אפילו בעיניה אבל בפרהסיא [כר[בן] גמליאל שריה נהג נשואתו כרב[בן] שפיר דמי. אמר רב שלשה צריכין רחמים, פרנס טוב שנה טוב חלום טוב כול'. אמר ר' יוחנן שלשה הקב"ה מכרוז עליהן שובע [רעב ופרנס כול'. אין מעמידין פרנס על [הצבור] אלא אם נמליכין בציבור, שנאמר ריאמרי י אל משה ראה קראתי בשם בצלאל וגו'. אין הקב"ה נותן חכמה אלא לחכמים שנאמר יהיב חכמתא לחכימיך, וכתיב ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. כל חלם ולא טווח. פירוש כל חלום שחולם אדם שלן בתענית ושלא יתקיים]. וכן כל חלום דלא איפשר ... ממלקות.

אהרן הכהן